

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

SCENA IV
ION, FROSA

Ion pornise spre antreu, să îmbrace paltonul, dar – în momentul când a deschis ușa [...] – intră Frosa cu cafeaua pe care i-a poruncit-o. Ceașca e pusă, cu multă grijă, pe o tavă cu șervețel în dantelă. Văzându-l pe Ion, ea s-a oprit tresărit, cu o mână pe clanță. Face impresia că-i e frică să se miște ori să îngâne ceva. Ion, de asemenea oprit cu mâna pe clanță, o privește lung, cu amărăciune și totuși cu oarecare satisfacție pe figură.

FROSA (mieros): *Cafe-feluța matale.*

ION (a făcut un pas și încă unul, spre servitoare și vădit efortul să rămână serios): *Pune tava pe masă. (Frosa se supune.) Șezi. (Frosa stă pe scaun.) De când ... (parcă i s-a făcut milă de ea) de când n-ai mai băut tu o cafeluță cu caimac? (Bun.) Poftim. Froso, bea-o pentru mine. (Frosa șovăie, el se încruntă.) Ce, aștepti să te rog a doua oară? Să nu mă superi! (Frosa gustă din cafea, mai gustă o dată – Ion revine la bunătate.) Dulce, nu-i așa? Și aromată? Poftă bună și ... spune, Froso, nu-i mai bine și mai frumos așa, cu vorbă bună și gentili, decât să strigăm unii la alții, ca smintiți?*

FROSA: *Dacă spui matale, sigur.*

ION (clatină capul, trist): *Ține și tu minte, Froso, ce i-am spus adineauri și aiuriturii ăsta de Valter: omul e un animal foarte curios. Așa, fată – acesta-i adevărul, Frusinel cu concii ...*

FROSA (a tresărit, are un gest de panică și în același timp de regăsire, de iluminare parcă): *Să nu-mi spui Frusinel, pentru că ... (a rămas cu ochii mari în gol și i se adună pe figură o lumină nouă, glasul e mai limpede și mai cald.) Știi cine mi-a spus, pentru întâia oară, Frusinel? Cineva care ... (efort să-și aducă aminte.) E așa de mult de atunci ... și nu pot, nu mai pot să-mi aduc aminte ... Știu numai atât: că am fost adusă de undeva, în casa lor, când eram mică. Aici am trăit și am crescut, servitoare ... (un nou efort să-și aducă aminte și plânge) și nu pot, nu pot să-mi aduc aminte.*

ION (o mângâie înduioșat): *Mai bine, e mult mai bine așa, Frusinel. Un om care știe să uite, cum ai uitat tu, n-are nici păreri de rău și nici muștrări. Poate să-și înceapă viața oricând – așa cum nu mai pot să mi-o încep eu.*

(G. M. Zamfirescu, *Idolul și Ion Anapoda*)

Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *figură* și *șovăie*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *n-are nici păreri de rău*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *minte*. **2 puncte**
4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului feminin, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**

7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:
ION (o mângâie înduioșat): *Mai bine, e mult mai bine așa, Frusinel. Un om care știe să uite, cum ai uitat tu, n-are nici păreri de rău și nici muștrări. Poate să-și înceapă viața oricând – așa cum nu mai pot să mi-o încep eu.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul practicării unui sport în echipă în formarea personalității unui tânăr.*

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularități de construcție a personajului* dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din basmul cult studiat;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două scene/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narrative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema basmului cult studiat se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (organizarea ideilor în scris – 3 puncte; abilități de analiză și argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.